

Ezen 1793-dik éltendőnek első napján mit kívánhatnánk jobbat a' két Magyar Hazának, mintha azt óhajtjuk szivünkben, hogy mellye távozzanak ezektől az ollyatén szomorú vilzontagságok, mellyeket a' *Magyar Hirmondó 3-dik Szakaszának*, ezen első árkusában is fogunk elő bezzélleni, 's az egyességnek áldott Lelkétől vezéreltetvén egész Nemzetünk, öfzve vetett vállakkal munkálódhassa, jó szívu Fejedelmünknek bölts kormányozása alatt, köz boldogságát.

Hadi Környülállások.

A' *Nizzai Grófságban* tartózkodó *Frantziáknak* egy részé, minekutánna vissza vette volna *Sospello Városát*, a' *Pedemontziumi*, és *Tsálz.* 's *Kir.* egyesült Seregektől: rútúl ki-rablotta azt, 's a' prédával vissza vonta magát *Scarenaig*. A' *Pedemontziumi*, és *Ts. Kir.* Seregek tehát ismét el-foglalták a' *Sospellói* hegyeket, 's bé-szállottak magába a' *Városba* is; de meg-értvén ezt *Dagobert* *Frantzia* *Generális*, nagy erővel indúlt *Dec. 2-dikán* ellenek, 's vissza nyomta őket. Fogott el egynéhányat közzülök, 's prédát is nyert tőlök. Vége lévén a' viadálnak, újra fel-prédálták *Sospello Városát* a' *Frantziák*, úgy tértek vissza *Scarena* felé.

A' *Genuai Közöns. Társaságnak* *Spezzia* nevü ki-kötő helyében feküdt, a' mint tudjuk, a' *Frantziáknak* egy nagy hajós Seregek. Erről azt irták *Dec. 14-dikén* *Livornóból* (a' közép-tengeren fekvő hires

kereskedő Városából, és szabad ki-kötő helyéből a' *Toskánai* Nagy-Hertzezségnek), hogy két osztályokban szélnek eresztette vitorláit. Az egyik osztály ment *Corsica* Szigetének *Ajaccio* nevezetű ki-kötő helyébe, hogy ott három ezer földi, vagy szárazra való Katonákat vegyen-fel hajókra; a' másik osztály hasonló tzéllal szándékozott Frantzia Országának *Touloni* ki-kötő helyébe. Dec. 11-dikén el is érkezett az első osztály *Ajaccióba*, 's egynehány rendbéli ágyú-lövésekkel köszöntetett az ott vólt hajók által. — Minthogy e' szerént, igen közel látta magához *Szárdinia* az Ellenséget, nagyobb erőben kezdte tétetni az óltalom-készületeket. — Kegyelmet nyervén az eddig engedetlenkedett hegyi Lakosok is, fegyvert fogtak az Ellenség ellen, mintegy négy ezeren.

A' Sz. Pápa' Birodalmabéli óltalom-készületeknek Fő Elintézője, Ts. Kir. Feldm. Gr. *Caprara* (Római Fi), minekutánna az említett Birodalomnak tengeri széleit el-járta, 's a' szükséges rendeléseket mindenütt megtette volna: vissza ment Dec. 11-dikén *Rómába*, hogy tudósítsa Pápa ő Szentségét a' dolgoknak miben-létéről, és hogy a' *Róma* Városába sereglő Katonaságnak szálló helyéről, 's vitézi gyakoroltatásáról személynessen gondoskodjon.

Az Egyházi (Pápai) Birodalomnak mostani terhes környülállásához képest való fel-segállításában, szép példával ment elől a' Státus' Titoknokja, Kárdinális *Zelada*, mert valamennyi arany 's ezüst portékája vólt:

volt: mind a' pénzverő - házba küldötte, hogy a' Státus', és a' szegénység' izámára pénz verődjön belőlle. Követték a' többek között e' nemes tselekedetet: Kárdinális *Antonelli*, Pêrugiai Helytartó *Altieri*, 's a' Pápai Kintstárnak Fő Gondviselője *Ruffo* Ur. Ezek is a' pénzverő - házba küldötték a' magok ezüst portékáikat, 's az azokból verendő pénzeknek egy részét által ajánlották Pápa ő Szentségének.

Londonból egy Kurir érkezett Dec. 13-dikán *Hannoverába*, azzal a' parantsolattal, hogy ő *Nagy-Britanniai Felsőge'* — mint *Hannoverai Választó-Hertzeg'* — részéről, négy ezer Ember állyon-ki a' Frantziák ellen, Generális *Buschnak* kormányozása alatt.

A' *Hollandusok'* ellenére, által-szállottak a' Frantziák *Maeftrichtnál* (a' mint tudjuk) a' *Mósa* vizén. Már Dec. 11-dikén *Prussziai Geldriának Montfort* nevü Grófságában volt belőlök egy tsapat; a' más tsapat pedig *Klivia* Hertzogségébe fészkelte-bé magát. Az első tsapatnak egy része, ismét előbb nyomúlt, *Ausztriai - Geldriának Rüremonde* nevezetü Városa 's Erőssége felé, a' honnan már a' Tsász. Kir. Őrizet *Jülich* felé vette útját.

Egy *Jülich*i Levélből, melly költ Dec. 17-dikén, ezt olvassuk: „A' Tsász. Seregek ma telepednek környékeinkre. Alig ha a' Frantziák is minden órán itten nem teremnek. — (*Jülich* — Frantziáúl: *Juliers* — fő Városa egy ugyan azon nevet viselő Hertzogségnek, melly a' *Trieri*, *Kolóniai*, *Lüt-ti*.

tichi, *Geldriai*, és *Limburgi* földek között fekszik. Az előtt különös Hertzegjei voltak, a' kik egyszersmind bírták a' szomszéd *Cleve* (*Clivia*), és *Berg* nevezetű Hertzegségeket is; de minekutánna ki-haltak volna azok 1609-dik esztendőben: a' *Brandenburgi*, és *Palatinátusi* Ház osztoztak hagyományaikon, de a' melly osztozás, sok erőszakos villongásokkal, és perlekedésekkel készült meg. Már most a' *Kliviái* Hertzegséget, *Mark*, és *Ravensberg* Grófságokkal együtt, bírja a' *Brandenburgi* Vál. Hertzeg, az az a' Prussziai Király; a' *Jülich*i, és *Bergi* Hertzegségeket pedig a' *Palatinátusi* Vál. Hertzeg, a' kire szállott *Bavária* is.)

A' *Hollandiai* Közöns. Társaságnak Fő Kormányzója, 's ennek Frigyesa a' *Nagy-Britanniai* Udvar, semmiképpen el nem szenvedhetik azt a' Frantziáknak, hogy felszabadították a' *Skáldis*-vizén való fel's alá járást, 's már nyóltz fegyveres hajókkal fel is mentek azon ök magok, a' Hollandusoknak minden protestátziójok ellen is, az *Antverpiai* ki-kötő helybe. — A' *Londoni* Spanyol Követhez, *Marquis del Campo*hoz, gyakran érkeznek Kurirok *Mudritból*, és valahányszor Kurir érkezik, mind annyiszor Státus-Konferentziák tartatnak a' *N. Brit.* Ministerekkel. Innen nem ok nélkül itélik közönségessen, hogy *Spanyol Ország* is egyesíteni fogja a' maga tengeri erejét *Nagy-Britanniával*, és *Hollandiával*, *Frantzia Ország* ellen. — Gróf *Chatham*, Lord *Hood*, 's több más Biztosai az Admirálisnak (a' tengeri dolgokra ügyelő Fő Széknek) eleibe ter-

terjesztették a' Nagy-Britanniai Királynak, Dec. 5-dikén: minémű karban légyen a' hajós Sereg, 's mitsoda parantsolatok adtak-ki, annak nagyobbítása eránt. Ezen előadás szerént, szinte kézzen voltak már tizenegy első nagyságú, vagy öreg hajók az említett napon. Azonban sok könnyű szerű hajók küldettek vólt már el — ki egy, ki más felé — petsét alá zártt parantsolatokkal. — Mind a' szárazon, mind a' tengeren vitézkedő Seregnél, feles számú Tiszteket léptetett fellyebb, 's még többeket is szándékozott fellyebb léptetni a' Király, kiknek neveik laistromba irattak, melly laistromból szorgalmatossan ki-hagyattak mind azon Tisztek, a' kik valamely úgy nevezett *Egyenlőség*-, avagy *Revoluczió-Klubba* (Társaságba) állottak-bé. — *London* körül, tiz ezer fegyveres Embert igyekezett az Udvar, mentől előbb táborba szállítani.

Custine Fr. Vezér, akasztó fával fenyegette meg Dec. 19-dikén, a' ki *Moguntziának*, vagy *Kasszelnek* fel adásáról tsak szót is mér tenni.

Gróf *Clerfait* Vezérünk Serege, Dec. 17-dikén *Koloniához* nem messze feküdt *Bergonnél*, 's hat ezer Prusszusok is mentek segítségére.

Frantzia Országnak

még tsak kevés esztendőkkel is ez előtt, tsupán az eggy Istentől függött Királya, olly formában kéntelenített meg-jelenni Dec. 11-dikén a' Nemzet-Gyűlése előtt, mint valamely Bűnös. — Nem érdemel az,
Em.

Emberi nevet, a' kit figyelmetessé ne tenne ezen rendkívülvaló történet. Mivel pedig semmi is e' részben olly nagy világosságot nem nyújthat az Olvasónak, mint a' vádaknak, 's a' Király által ezekre adott nyomos feleleteknek voltaképpenvaló előadása: ezen okon közlötöte azt, más Újságok — Frantziák, és Németek — után, a' *Bétsi Udvari Újság* is; közli a' *Magyar Hírmondó* is.

Vád. Kegyelmed (Vqus) 1789 dik Eszt. Júniusnak 20 dikán, félbe-szakasztotta az első Nemzeti Gyűlésnek Üléseit, 's az kénytelenítetett magát egy Bál-házba venni. Mit felel erre Kegyelmed? *Felelet.* Még akkor nem volt erről a' dologról semmi törvény hozva. *Vád.* Jún. 23 dikán, bajonétokkal vetette körül Kegyelmed a' Gyűlés' Házát, 's egy tyrannusi végzést adott-ki Kegy.ed, mellyben parantsolta a' Nemzet' Reprezentánsainak (Képviselőinek), hogy oszollyanak haza. A' felelet éppen a' volt, mint az első vádra. *Vád.* Soká halogatta Kegy.ed azon Törvényeknek végre-hajtását, mellyek eltörölték a' Földes Urasági Jusokat, 's a' dézmákat. Soká nem esmerte - meg az Ember' Jussainak előadását. A' *Flandern* Regimentet magához hívta Kd, és Strásáinak számát meg-kettőztette. Kegy.ed volt az oka, hogy sok Polgárok hóltak - meg *Versáliában*. Bizonyosságai ezen vétkeknek, azon Jegyzések, mellyeket 1789-dik esztend. Sept. 10 dikén maga tett Kegyelmed. *Fel.* Akkor volt jusom reá, hogy Seregeket masiroztathattam. A' mi a' vérontást illeti, azt soha sem akartam. Hogy a' végzésekre, jegy-

jegyzéseimet teljessem: az nékem szabadságomban állott. *Vád.* Egy vendégségek' alkalmatosságával a' Test-örzöknek, megtapostatott a' Nemzeti Kokárda a' Kegy.ed' jelenlétében, 's fejár Kokárdát raktak-fel a' Jelenlévők. *Fel.* Nem igaz, hogy ez, az én jelenlétemben történt volna; soha sem esett ez. *Vád.* 1790-dikben, Júl. 20-dikán, meg-esküdt Kegy. ed, 's meg nem tartotta esküvését. Milliókat osztogatott-ki, hogy a' Köz-Lelket meg-vesztesse. Tettette, mintha szeretné a' Népet, hogy ennél fogva a' szabadságot meg-fojtsa. *Talont,* és *Mirabót* vette-fel eszközül, a' Köz-Léleknek meg-rontására. *Fel.* Nem emlékezem jól reá, mi történt akkor; hanem mind akkori dolgok ezek, mikor én el nem fogadtam volt még a' Konstitutiót.

V. Egy Kontra-revoluzió' Plánuma szerént, mellyhez tulajdon kezével írta Kd a' maga jegyzéseit, ki ment Kd a' külső Városokba; 's ott pénzt hányt. F. Fő gyönyörűségem volt énnékem mindenkör a' szükölködőkön segíteni; de soha se tselekedtem azt veszedelmes szándékból (Midön ezeket szóllotta a' Király: könyben lábadtak a' szemei) V. 1791-dikben akart Kd elsőben meg szökni. Febr. 28-dikán sok Nemesek gyültek fel a' Kir. palotába, a' végett, hogy azokuak óltalmok alatt szökhessen el Kd. F. Ez a' vád helytelen. V. Juniusnak 21-dikén el szökött Kd, egy meg-hamisított passzuffal. Kevéssel az előtt azt ígérte Kd irásban a' N. Gyülésnek, hogy a' Törvényeket végre fogja hajtatni. F. A' mit ak.

akkor irtam a' N. Gy. nek az én útam eránt, az, most is feleletül szolgálhat. V. A' *Nancy* Városabéli vérontást Kd okozta, 's helybe is hagyta. *Lafajettel (la Fayette)* és a' *Clermonti* Püspökkel folytatott levelezése Kdnek azt mutatja, hogy a' Konstitucziót fel akarta forgatni Kd. A' *Márs-mezején (Páris mellett)* Polgár vér folyt F. A' mik 1791 eszt. Jul. nak 14. dikétől fogva estek, azokat nem lehet nékem vétkül tulajdonítani Egyébaránt nem is tudok én azokból semmit. V. Pénzen fogadott Pásquilánsok által igyekezett Kd, a' papiros pénzeket béstelenekké tenni. A' ki költözteknek pártját fogta, 's nagy summákat küldözött nekik. Tudta Kd, hogy a' Magyar és Prusszus Királyok ölzve szegődtek *Pitlnitzben (Saxonniában)* hogy Kdet ismét vizsgál tegyék előbbeni Királyi székibe: és Kd semmit se jelentett ezen szegödségről a' N. Gy. nek; hanem akkor, midőn már késő vólt. F. Mihelyt megtudtam: mindjárt tudósítottam felölle a' N. Gy.-t. Egyéb - aránt a' Konstituczió után, a' Ministerek tartoznak ezért felelni. V. *Arles* és *Avignon* Városiban folyt a' polgár vér. A' Kd által oda küldött Biztosok még nevelték a' Szerentsétlenséget. F. A' Biztosoknak elejekbe vólt adva, mit tselekedjenek. Eggyet se esmértem én közülök midőn előmbe állítottak a' Ministerek által. V. *Nimes*, *Montauban*, és *Jales* Városiban folyt a' vér. és Kd semmit se' tsinált a' Kontrarevoluczió ezen magvának meg fojtására, mig ki nem ütötte magát a' pártütés *Düffailant* alatt a' *Cevennes* he-

hegyein. F. Ezek nem tartoznak én reám, hanem a' Ministerekre. Ők felellyenek. Én, mindent meg parantsoltam nékiek, valami szükséges volt. V. Kegyelmed fizette *Kob-lentzben* a' maga Testőrzőit. F. Mihelyt hiremmel esett, hogy túl a' Rajnán egy Gárda - Sereg állittatott fel, mindjárt félbe hagyattam a' fizetést.

Vád. A' Keg. ed' Öttsei öszve gyűjtötték a' Ki-költöztteket, 's azoknak Vezéreikké lettek. Már a' mikor késő volt, akkor szegzte Kd magát ellenek. Bizonyság erre, a' következő tzedula, mellyet egyik Öttse irt Kdnek: „Postán irtam Felsőgednek. Mi itt ketten vagyunk, kiknek egy lelkünk, 's egy akaratunk vagyon Felsőgednek szolgálni.“ *Fel.* Erről a' Bilétről semmit sem tudok. *Vád.* 1791-dikben, Nov. végén nem állott a' Sereg több Emberből száz ezernél. E' szerént, Kegy. ed nem vigyázott úgy, a' mint kellett volna, a' Státus' bátorságára. *Fel.* Én meg parantsoltam a' Ministereknek, hogy sietessék a' Seregeknek ki-állítását. A' Laistromok, eleibe terjesztettek a' N. Gy. nek. Az nem az én hibám, ha a' Ministerek meg-tsalattattak. *Vád.* Kegy. ed, szökésre készítette a' Seregeket, hogy azok által nevellye a' maga Öttsei' erejét. Bizonyság erre, *Toulongeonnak*, a' Kegy. ed' Öttseihez irt Levele. A' külső Udvaroknál, haza-áruló Emberei voltak Kdnek, kik között sokan sietették a' Törökökkel való békességet, azért: hogy az Auszriai Seregek a' Rajna felé indulhassanak. Ez, meg-tetzik egy Leveléből *Choiseul Gouffiernek* (a' Portánál volt

volt

vólt Frantzia Követnek.) *Fel.* Ez, mind hamisság. *Choiseul* nem mondott igazat. *Vád.* Midőn már marsban vóltak a' Pruszusok, akkor adta Kd tudtára a' N. Gy. nek, hogy a' Pruszusok a' Rajna felé nyomútnak. *Fel.* Én nem tudtam azt előbb. *V. Dabancourtot*, a' ki Unokája *Calonnenak*, Ministérévé választotta *Kegy. ed.* A' mi Várainkat meg-fosztotta Kd őrizetjeiktől, 's oka vólt *Longvy'* el-vezztésének. *Fel.* Én nem tudtam, hogy *Dabancourt* Unokája *Calonnenak*. Én nem parantsoltam, hogy a' Várakból ki-vigyék az őrizeteket. Reá nem mehettem volna, hogy illy dolgot tselekedjek. *Vád.* Tengeri készülleteinkből ki-forgatott bennünket Kd. A' Tisztek ki-költöztek, 's a' többeknek obsitot adatott Kd. *Bertrandot* megtartotta Tengeri Ministernek. *Fel.* Én miúdent el-követtem, valami tsak töllem kitelhetett, hogy a' Tengeri Tiszteket megmarasztthassam. A' Tengeri Ministert megtarthattam, mivel a' N. Gy. nem végezte azt felőle, hogy el-vezztette volna a' Nemzet' bizodalját. *Vád.* A' Koloniákbeli párt-ütésnek, és zenebonának *Kegyelmed* vólt az indítója, 's fenn-tartója. *Fel.* Ha tselekedte ezt valaki *Sz. Domonkos (St Domingue)* Szigetében: bizonyyal akaratom ellen tselekedte.

Folytatása következik.

Nagy - Britanniában

fel van osztva, mint tudni való, a' Fő Hatalom, a' Király, és az Ország - Gyűlése között. Mivel a' Király' Ministerei magok is benn ülnek az Ország-Gyűlésben, még pedig mint rendes Tagok, innen származtak azon

es-

esmeretes két nevezetek: *Minisztériom mellett*; és *Minisztériom ellen lévő Felekezete az Ország-Gyűlésnek*. A' melly Rész t. i. a' *Ministerek'* szándékát támogatja, 's igyekezik előmozdítani, az neveztetik *Ministeriális*, vagy *Minisztériom mellett lévő Felekezetnek*; a' melly Rész ellenben, meg-hánnya veti előbb a' *Ministerek'* állításokat, nehézségeket formál az ellen: ez neveztetik *Oppositionnak*, az az, *Minisztériom ellen lévő Felekezetnek*. Ezen két Felekezeteknek meg-eggyeztetések mászor is vétetett vólt már munkába; most főképpen annyival inkább igyekeztek rajta, mivelhogy a' *Frantzia Revolutzió*nak sok *Barátjai* támadtak mind *Angliában*, mind *Skótzsiában*, és *Hiberniában*, melly három egyesített Országoknak közönséges nevek: *Nagy-Britannia*. — *Hertzeg Portrand (Foxnak testi lelki Embere)*, *Lord Loughborough*, és *Burke*, 's *Vindham* Urak választatnak az eggyeztetésnek eszközlőivé. Annál nagyobb reményesség vólt ezen négy derék Emberek' munkálkodásának szerentsés foganatjához, mivel *Fox* Ur is, a' ki egy fő *Tagja* a' *Minisztérium* ellen való *Felekezetnek*, nem csak egy izben nyilatkoztatta már ki a' most *Nagy-Britanniában* uralkodó *Braunsv.* Ház eránt való hívségét, 's vallotta, hogy ezen *Fejedelmi Háznak* nagy háládatossággal tartozik az egész *Nemzet*; valamint azt is, hogy igen jó az *Angliai Konstitutió*, a' maga tisztá épségében gondolatva. — *Fox* Uron múlt azonban ugyan csak, hogy az óhajtott eggyesülés tökéletességre nem mehetett. Olly ki-nyilatkoztatást tett t. i. maga

fe-

felől, hogy ő nem akarja többé rágalmazásnak tárgyául ki-tenni a' maga gondolatit, mint járt vólt t. i. a' Lord *Northal* lett egyesülés által. Ő ugyan szereti, úgymond, a' maga Hazáját; mindazáltal vénebb már ő, 's hidegebb vérrel is viseltetik a' külső tekintet eránt, hogy sem mint a' *Ministérium'* zászlója alá akarna állani: mindazonáltal, ha talán szükséges volna az ő távol-léte, ő örömet el-megy addig valamelly idegen Tartományba, míg ismét helyre áll az egygyesség; de ha nem lenne szükséges — a' mint hülzi is — az ő távol-léte: úgy ő, továbbra se szün-meg tellyesíteni a' maga kötelességét, mellyel tartozik, mint Tagja a' Társaságnak, és tsupán azt tenni törvényül magának, hogy lelke-esmérete szerént haggya, vagy ne haggya helybe, mellyek fel-tevődnek az Ország-Gyülésben.

Jóllehet azonban meg nem kézzülhetett is a' *Ministériomi*, és *Nem-Ministériomi* Felek között az egygyesség: még is nagy reménység vagyon felölle, hogy *Nagy-Britannia'* tsendességét nem fogja olly *Revolutzió* érdeklenni, mint a' minémü még most is zürzavarban tartja *Frantzia Országot*. Sokan vagynak ugyan is, a' kik állhatatosan ragaszkodnak az eddig való *Konstitutzió*hoz, 's ennek fenn-tartására elzeket, 's erejeket egyesítették. Ezt tselkedték nevezetessen *London Városában* a' küiönbküiönbféle *Kereskedők*, kik is többen három ezernel öszve gyültek *Dec. 5-dikén* egy nagy házba, mellyben következendő értelmü végzés olvastatót fel: „Szükséges a' jelenlévő környülállásokban,

ban,

ban, hogy különösen a' fő Városnak betsületes Lakosai adják szembetűnő jeleit, az Ország' Konstituziójához viseltető hajlandóságoknak. " Helybe-hagyó örvendetes kiállítások váltották fel ezen határozásnak elolvastatását. Tsupán hatan találkoztak, a' kik kezeik' fel-emelése által jelentették, hogy ők szóllani akárnak az ellen; de közön-ségesen Konstituzió' Ellenségeinek ítéltetvén, ki-vették a' Gyűlés' házából. — Ez után, még egy Jelentés olvastatott fel, mellynek ide ment ki az értelme: „*London* Városának betsületes Polgári olly értelemben vagynak, hogy a' *Britanniai* Konstituziónak elegendő ereje van önnön magában, azon hibáknak meg-orvoslására, mellyek az időnek hosszas volta miatt bétsűfhattak az Igazgatásba. Ezen Konstituziónak fundamentoma: a' Király, és a' Parlamentomnak alsó 's felső Háza. " — Egynehány előkelő Személyek vállalkoztak ki ugyan tsak a' Gyűlésből, a' kik akartak szóllani a' Parlamentomon való jobbításról; de a' nagyobb rész azt felelte, hogy telylyességgel nem arra a' tárgyra nézve lett volna az egybe-gyűlés. Végre egy Deputáció neveztetett ki, melly előtt tartozzának fel-jegyezni magok neveiket mind azok, a' kik a' fel-olvasztatott Jelentésekre (Jelentvényekre) reá állottanak.

Elegyes Tudósítások.

A' *Párisi* módikra nézve, a' most legnagyobb újság, hogy egynehány hónapoktól fogva semmi új módit nem találtak fel. Az eggyügyü öltözködésnek módját, és a'

gya-

gyalog járást kezdik fel-venni a' Férjfiaktól még a' gazdagabb Dámák is.

Angliának *Birmingham* nevü Városából, 500 font sterlinget (4500 forintot) küldöttek nem régiben *Priſtley* Tudósnak, hogy ezen summa által is pótolódjék némelly részből az a' nagy veszteség, mellyet a' nevezett nagy Ember szenvedett némelly vak buzgó-ságú *Birminghami* Lakosoktól. *Priſtley* megköszönte *Birmingham* Városa' szivességét; de vissza küldötte az ajándék summát olly izenettel: hogy már minekelötte ezen 500 font sterlinget vette vólna, meg-fordúlt az ő kára.

Ama' hires *Payne Tamásnak* nagy betsülete vagyon Irlandiában, és Skótziában, mert nevezetesen Skótziában tsak egy hét alatt is tiz ezer nyomtatvány költ-el azon munkájából, mellyet irt az *Ember' jussairól*; ellenben Angliának *Croydon*, és *Varrington* nevü Városaiban ki-formálták a' képét, 's közönségessen meg-égették.

A' mostani *Pruszus* Királynál Eklésiáért esedezett egykor valamelly újj Prédikátor, 's a' Felsőg azt kérdi tőle: hová való fi? mellyre a' Prédikátor: én Felsőges Uram Berlińi vagyok. Jaj! úgymond a' Király, nints roszabb a' Berlińi gyermek-nevelésnél; de a' Prédikátor, instálom alázatosfan úgymond Felsőgedet, ollykor ollykor itt is láltatnak jól nevelt Fiak, és a' többek között tsak én is tudok két példát. — Mellyek azok? kérdi a' Király; — edgyik Felsőged, mond a' Prédikátor, a' másik pedig én vagyok.
